

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

بررسی صادرات ماهیانه ایران و سایر کشورها

بر اساس آمارهای گمرک، متوسط ارزش صادرات کالای بدون نفت خام ایران طی شش ماهه منتهی به خرداد ۱۳۹۸ حدود ۴ میلیارد دلار بوده که این مقدار نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۶ درصد کاهش یافته است. این در حالی است که این مقدار از متوسط صادرات ماهانه بسیاری از کشورها از جمله ترکیه و اندونزی (۱۴ میلیارد دلار) با اختلاف قابل توجهی پایین‌تر است. در این مطلب، توضیحات بیشتری در این خصوص به همراه وضعیت صادرات کالایی کشورهای جهان در نیمه نخست ۲۰۱۹، ارائه می‌شود.

تهیه شده توسط مسارچی‌نژاد

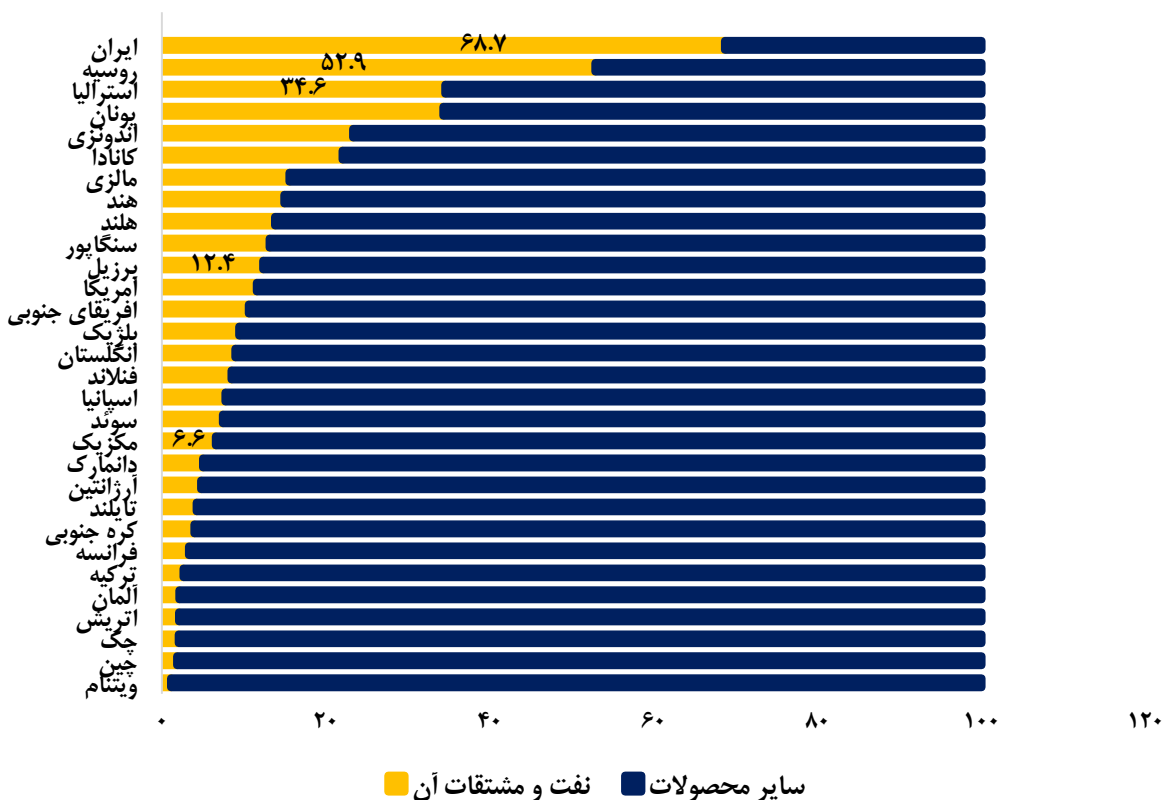
مردادماه ۱۳۹۸

معاونت بررسی های اقتصادی

در این گزارش، بر اساس داده‌های OECD، متوسط صادرات ماهیانه کشورهای منتخب با یکدیگر مقایسه شده است. آمارهای مرکز تجارت بین‌المللی نشان می‌دهد بخش عمده صادرات اغلب این کشورها مربوط به کالاهای غیرنفتی می‌شود که در نمودار ۱ نشان داده شده است. بنابراین در ادامه گزارش، برای مقایسه ارزش صادرات ماهانه این کشورها با ایران، آمارهای صادرات کالای غیرنفتی ایران در نظر گرفته شده است.

- مطابق نمودار ۱، در سال ۲۰۱۸ به غیر از کشورهای ایران و روسیه که بیش از نیمی از صادرات کالاهای آن‌ها مربوط به کالاهای فصل ۲۷ طبقه بندی کالایی HS تحت عنوان کلی سوخت‌های معدنی، روغن‌های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قیری و موم‌های معدنی، بوده، صادرات دیگر کشورها مبتنی بر صادرات سایر کالاها به غیر از فصل ۲۷، است.
- آمار کل صادرات کالایی ایران در سال ۲۰۱۸ حدود ۹۶٫۶ میلیارد دلار برآورد شده که ۶۸٫۷ درصد از این درآمد صادراتی (۶۶٫۷ میلیارد دلار) متعلق به اقلام فصل ۲۷ است. در همین سال ارزش صادرات کالایی ترکیه معادل ۱۶۷٫۹ میلیارد دلار بوده که فقط ۲٫۶ درصد از آن (معادل ۴٫۴ میلیارد دلار) مربوط به کالاهای تحت فصل ۲۷ است.

نمودار ۱. صادرات کالایی ایران و سایر کشورهای منتخب به تفکیک نفتی و غیرنفتی در سال ۲۰۱۸ (درصد)

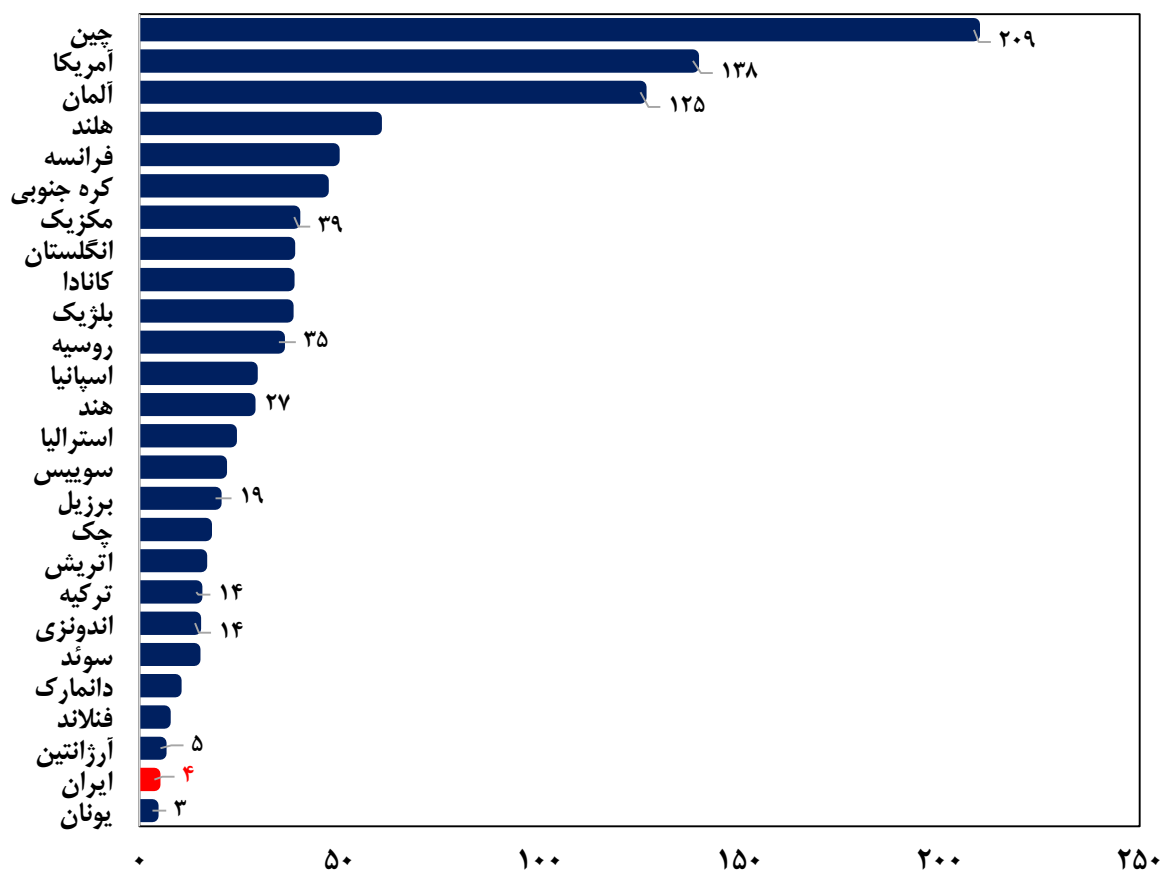

منبع: مرکز تجارت بین‌المللی

معاونت بررسی های اقتصادی

- طبق آمارهای ارائه شده توسط OECD و با توجه به نمودار ۲، میانگین ماهانه ارزش صادرات کالایی کشورهای چین، آمریکا و آلمان در نیمه نخست ۲۰۱۹ به ترتیب برابر با ۲۰۹ میلیارد دلار، ۱۳۸ میلیارد دلار و ۱۲۵ میلیارد دلار بوده است.
- کشورهای اتریش و استرالیا در نیمه نخست سال ۲۰۱۹ دارای میانگین ماهانه صادرات ۲۳ میلیارد دلار و ۱۵ میلیارد دلار بوده‌اند. این درحالی است که صادرات کشور ترکیه به طور متوسط ماهانه ۱۴ میلیارد دلار بوده است.
- همچنین طی دو فصل نخست ۲۰۱۹، میانگین ماهانه صادرات در کشورهای حوزه یورو، کشورهای گروه G7^۲ و کشورهای عضو OECD به ترتیب ۲۲۰ میلیارد دلار، ۴۹۰ میلیارد دلار و ۹۱۴ میلیارد دلار بوده است.

نمودار ۲. میانگین صادرات ماهانه کالایی ایران^۳ و کشورهای منتخب^۴ (میلیارد دلار) طی نیمه نخست ۲۰۱۹

منبع: OECD و گمرک ج.ا.

^۱Organisation for Economic Cooperation and Development

^۲ فرانسه، آلمان، ایتالیا، انگلستان، کانادا، آمریکا و ژاپن

^۳ آمار صادرات کالاهای بدون نفت خام گمرک طی شش ماهه منتهی به خرداد (دی ماه ۱۳۹۷ تا خرداد ۱۳۹۸)

^۴ آمار صادرات کالایی شش ماهه نخست ۲۰۱۹

معاونت بررسی های اقتصادی

• طبق آمار منتشر شده توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، میانگین ارزش ماهانه صادرات کالای بدون نفت خام ایران طی شش ماهه منتهی به خرداد ۱۳۹۸ حدود ۴ میلیارد دلار بوده که این مقدار نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۶ درصد کاهش یافته است.

• همانگونه که مشخص است میانگین صادرات ماهانه ایران نسبت به بسیاری از کشورها از جمله ترکیه و اندونزی (حدود ۱۴ میلیارد دلار) با اختلاف قابل ملاحظه‌ای کمتر می‌باشد. آرژانتین و یونان، کشورهایی هستند که مقدار میانگین ماهانه صادرات آن‌ها به ایران نزدیک است (۵ میلیارد دلار و ۳ میلیارد دلار).

• کل صادرات کالایی مکزیک در سال ۲۰۰۱ حدود ۱۵۸ میلیارد دلار بود که ۲۴,۷ درصد آن را کالاهای نفتی تشکیل می‌داد. در سال ۲۰۱۸ صادرات این کشور ۴۵۰,۵ میلیارد دلار شد که فقط ۶,۸ درصد آن را کالای نفتی تشکیل می‌دهد. به عبارتی دیگر اقتصاد این کشور توانست طی کمتر از ۲۰ سال، صادرات غیرنفتی خود را ۳ برابر کرده ضمن اینکه سهم کالای نفتی را هم از کل صادرات کالایی به یک چهارم، کاهش دهد.

• با توجه به سهم ۶,۸ درصدی کالاهای نفتی از صادرات کالایی مکزیک در سال ۲۰۱۸، با احتساب این رقم، در نیمه نخست ۲۰۱۹، صادرات کالای غیرنفتی این کشور تقریباً ۹ برابر صادرات بدون نفت خام ایران طی همین مدت و بیش از کل صادرات بدون نفت خام ایران در سال ۲۰۱۸ است. همچنین در مورد کشور برزیل، که ۱۲ درصد از صادرات کالایی آن، نفتی است، طی نیمه نخست ۲۰۱۹، صادرات غیرنفتی آن حدود ۴ برابر صادرات بدون نفت خام ایران طی همین مدت شده است.

• همانطور که از جدول ۱ مشخص است، در بین کشورهای عضو OECD، صادرات کالایی کشورهای استرالیا، ایرلند، لیتوانی، لوکزامبورگ، مکزیک، نیوزلند، اسلونی، سوئیس و ترکیه در نیمه نخست سال ۲۰۱۹ نسبت به نیمه نخست سال ۲۰۱۸ افزایش یافته است که در این میان کشورهای لوکزامبورگ و استرالیا به ترتیب با ۹,۳ درصد و ۷ درصد بیشترین افزایش در صادرات کالایی را داشته‌اند؛ این در حالی است که صادرات کالایی سایر کشورهای عضو OECD از جمله انگلستان و آمریکا (۲- درصد و ۰,۴- درصد) در نیمه نخست ۲۰۱۹ نسبت به مقدار مشابه سال گذشته منفی بوده است.

• همچنین صادرات کالایی کشورهای آرژانتین و هند در میان کشورهایی که عضو OECD نیستند هرکدام رشد ۲,۲ درصدی را در نیمه نخست ۲۰۱۹ نسبت به نیمه نخست ۲۰۱۸ تجربه کرده است؛ در حالی که صادرات کالایی کشورهای چین و عربستان هرکدام رشد منفی ۱,۴ درصدی و ۴,۶ درصدی در بازه مذکور داشته‌اند.

جدول ۱. صادرات کالایی کشورهای منتخب در نیمه نخست ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ - میلیارد دلار/درصد

کشور	نیمه نخست ۲۰۱۸	نیمه نخست ۲۰۱۹	درصد تغییر	کشور	نیمه نخست ۲۰۱۸	نیمه نخست ۲۰۱۹	درصد تغییر
استرالیا	۱۲۷.۸	۱۳۶.۸	۷.۰	کره جنوبی	۲۹۹.۹	۲۷۴.۹	-۸.۳
اتریش	۹۴.۲	۹۲.۳	-۲.۰	لتونی	۸.۳	۷.۸	-۶.۱
بلژیک	۲۳۷.۱	۲۲۱.۹	-۶.۴	لیتوانی	۱۶.۷	۱۷.۰	۱.۳
کانادا	۲۲۵.۴	۲۲۳.۴	-۰.۹	لوکزامبورگ	۸.۵	۹.۲	۹.۳
شیلی	۳۸.۱	۳۵.۸	-۶.۰	مکزیک	۲۲۲.۸	۲۳۲.۲	۴.۲
چک	۱۰۲.۰	۹۹.۸	-۲.۲	هلند	۳۶۲.۷	۳۵۴.۶	-۲.۲
دانمارک	۵۴.۵	۵۴.۱	-۰.۷	نیوزلند	۱۹.۸	۲۰.۱	۱.۴
استونی	۸.۵	۸.۳	-۱.۹	نروژ	۶۰.۶	۵۵.۰	-۹.۲
فنلاند	۳۸.۸	۳۷.۵	-۳.۲	لهستان	۱۳۲.۹	۱۳۰.۶	-۱.۷
فرانسه	۲۹۳.۳	۲۹۱.۰	-۰.۸	پرتغال	۳۵.۱	۳۴.۰	-۳.۰
آلمان	۷۹۷.۸	۷۵۱.۲	-۵.۸	اسلوواکی	۴۷.۶	۴۶.۰	-۳.۳
یونان	۲۰.۱	۱۹.۲	-۴.۱	اسلونی	۲۲.۵	۲۲.۸	۱.۵
مجارستان	۶۳.۴	۶۱.۴	-۳.۱	اسپانیا	۱۷۷.۲	۱۶۸.۱	-۵.۲
ایسلند	۲.۸	۲.۸	-۱.۹	سوئد	۸۴.۰	۸۲.۴	-۱.۹
ایرلند	۸۲.۰	۸۴.۹	۳.۵	سوئیس	۱۲۰.۹	۱۲۲.۱	۱.۰
اسرائیل	۲۷.۵	۲۶.۲	-۴.۹	ترکیه	۸۲.۷	۸۵.۳	۳.۲
ایتالیا	۲۷۸.۲	۲۶۸.۳	-۳.۵	انگلستان	۲۲۸.۹	۲۲۴.۳	-۲.۰
ژاپن	۳۷۳.۷	۳۵۲.۴	-۵.۷	آمریکا	۸۳۳.۵	۸۲۹.۹	-۰.۴
کل کشورهای OECD							
	۳۰.۸	۳۱.۴	۲.۲	هند	۱۶۱.۳	۱۶۴.۸	۲.۲
آرژانتین	۱۱۷.۰	۱۱۳.۸	-۲.۷	اندونزی	۸۹.۹	۸۳.۱	-۷.۶
برزیل	۱۲۶۸.۶	۱۲۵۱.۲	-۱.۴	روسیه	۲۱۶.۴	۲۰۹.۱	-۳.۳
چین	۲۰.۸	۲۰.۵	-۱.۴	عربستان	۱۴۱.۵	۱۳۴.۹	-۴.۶
کلمبیا	۵.۷	۵.۷	-۰.۶	آفریقای جنوبی	۴۷.۸	۴۵.۰	-۵.۸
کاستاریکا	برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی (بریکس)						
	۱۹۰۰.۹	۱۸۶۷.۰	-۱.۸				